Lieta Nr.131038314

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīga 2015.gada 27.martā

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas tiesnese S.Groza
rakstveida procesā, Rīgā, Baložu ielā 14, izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. A/, personas kods /personas kods/, sūdzību par Rīgas domes Administratīvās komisijas 2014.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57 35-6, konstatēja

Aprakstošā daļa

2014.gada 23.jūlijā sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.ZV141627 un ar 2014.gada 11.augusta lēmumu Nr.D57-IP-14-284 /pers. A/ saukta pie administratīvās atbildības par Rīgas domes 2013.gada 15.janvāra saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.punkta 2.apakšpunkta prasību neievērošanu, uzliekot naudas sodu EUR 15 apmērā.

Šo lēmumu /pers. A/ (turpmāk arī – sūdzības iesniedzēja) pārsūdzēja augstākā iestādē un ar Rīgas domes Administratīvās komisijas (turpmāk arī – augstākas iestādes) 2014.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57 35-6 tas atstāts negrozīts.

Augstākas iestādes lēmumā norādīts, ka ka administratīvā pārkāpuma protokolā konstatēts, ka 2014.gada 15.jūlijā Rīgā, /adrese/ /pers. A/ novietoja transportlīdzekli Škoda Octavia ar valsts reģistrācijas numuru /TL numurs/ publiskajos apstādījumos un tas nebija saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Kā izriet no sūdzības iesniedzējas paskaidrojuma, kas sniegts Rīgas pašvaldības policijas darbiniecei un noformēts rakstiski, vaina nodarījumā tika atzīta un nožēlota. Attiecībā par to, ka pārsūdzētajā lēmumā nav precīzi atreferēts paskaidrojums, norādāms, ka tas ir nebūtiski, jo fakta būtību – automašīnas novietošanu apstādījumos tas nemaina. Turklāt kritiski ir vērtējami sūdzības iesniedzējas paskaidrojumi par to, ka persona nav zinājusi, ka konkrētajā vietā automašīnu novietot nedrīkst. Savā paskaidrojumā sūdzības iesniedzēja norāda, ka nav zinājusi, ka konkrētā vieta ir apstādījumu zona, taču iestādē saņemtajā sūdzībā par lēmumu Nr.D57-IP-14-284 norāda, ka konkrētā vieta vairākkārt rādīta televīzijā dažādās programmās saistībā ar iedzīvotāju neizpratni par to, kādēļ tā atzīstama par zaļo zonu. Sekojoši, atzīstams, ka pārkāpumu sūdzības iesniedzēja izdarīja ar nodomu.

Aplūkojot lietā esošos fotoattēlus un apskates protokolu, konstatējams, ka apstādījumi ir degradēti, taču tie ir atdalīti no brauktuves ar paaugstinātu betona apmali.

Ar lietā esošajiem materiāliem (apskates protokolu, situācijas shēmu, fotofiksācijām /pers. A/ rakstveida paskaidrojumiem, policijas darbinieka ziņojumu u.c.) administratīvā pārkāpuma fakts ir pierādīts (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 243.pants).

Izvērtējot pārkāpuma raksturu (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 32.pants) –veikts ar nodomu, atzīstams, ka uzliktais naudas sods ir samērīgs ar izdarīto pārkāpumu un sasniedz likumā noteikto mērķi (Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 1. un 22.pants). Persona ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības saskaņā ar kvalificēto tiesību normu.

Par minēto lēmumu /pers. A/ iesniedza sūdzību un lūdz atcelt šo lēmumu.

Sūdzībā norādīts, ka ka iestāde nav izvērtējusi visus lietas faktiskus apstākļus un interpretē lietā esošo informāciju tikai un vienīgi par labu iestādei. Iestāde ir nepareizi interpretējusi viņas paskaidrojumus lietā. Lēmumā norādīts, ka „... /pers. A/ paskaidroja, ka 2014.gada 15.jūlijā pie mājas citas vietas bija aizņemtas. Savu vainu atzīst un vaļsirdīgi nožēlo izdarīto..." Tādu paskaidrojumu viņa nav sniegusi un par to norādīja augstākai iestādei. Viņa pašvaldības policijas darbiniecei paskaidroja, ka viņas deklarēta dzīvesvieta ir /adrese/, bet faktiski viņa dzīvo cita vietā. Notikuma dienā no rīta viņa atbraucu pie meitas, lai paņemtu savu mazmeitu, ar kuru mums bija jābrauc uz Bērnu klīnisko slimnīcu. Tajā laikā pagalmā, uz melnas zemes, kas nav nekāda veidā norobežota no braucamā ceļa, kurā nav ne zāles, ne dobes, ne kaut kādu citu apstādījumu, bet tikai bedres, trīs rindās stāvēja automašīnas. Viņai pat neienāca prātā, ka šo zemes gabalu kāds var nosaukt par „zaļo zonu", jo jau vairākus gadus tur nekādas zaļās zonas nav un šo vietu mājas iedzīvotāji izmanto kā stāvvietu. Apmēram pēc 20 minūtēm, kad viņa gāja atpakaļ, viņa ieraudzīja, ka pie mājas strādā pašvaldības policijas darbinieki, viņi rakstīja soda kvītis tiem autovadītājiem, kuru automašīnas bija novietotas uz ietves. Neviens no viņiem neko nepateica un arī nepaskaidroja, ka arī tikšu sodīta, jo it kā stāvēju uz „zaļas zonas". Vēlāk, kad viņa ieradās policijā, viņai tika paskaidrots, ka saskaņā ar topogrāfiskām kartēm un informāciju no kosmosa un Google, tās ir zaļa zonā. Viņa atbildēja, ka atvainojos par stāvēšanu tajā vietā, bet tas notika tādēļ, ka viņas rīcībā nebija informācijas ne no topogrāfiskam kartēm, ne no kosmosa, ne no Google, bet reāli tā vieta, kur tika novietota automašīnu, izskatījās, kā neapsaimniekota vieta, pamests zemesgabals un absolūti nekas neliecināja uz to, ka tas ir Rīgas domes apstādījumu vieta.

Kopš 2014.gada 20.augusta Rīgā, /adrese/pagalmā notiek braucamā ceļa, ietves un augstākminētas „zaļas zonas" remonts un rekonstrukcija. Uz sūdzības sastādīšanas dienu no kosmosa redzamā zaļā zona vairs neeksistē. Sūdzības iesniedzējas rīcībā ir mutiskā informācija par to, ka „zaļās zonas" rekonstrukcijas projekts ir apstiprināts krietni pirms protokola sastādīšanas datuma, no kā secināms, ka augstākminēta vieta par zaļo zonu bija nosaukta nepamatoti.

Līdz ar to situācijā, kad Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcijai bija zināms, ka tuvākajā laikā augstākminētajā vietā tiks veikta rekonstrukcija, bija zināms, ka tur nav nekādu apstādījumu, ar stāvēšanu uz tās nekāds zaudējums netika nodalīts, piemērotais naudas sods ir nepamatots un nav tiesiska pamata saukt personu pie administratīvās atbildības.

Šajā situācijā iestāde varēja piemērot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu, jo absolūti nekāds zaudējums apstādījumiem netika nodarīts, jo tie vienkārši nav. Šo faktu apstiprina gan sūdzībai pievienotā fotogrāfija, gan fotogrāfijas, kas ir pievienotas lietai, gan tas, ka uzreiz pēc protokola sastādīšanas bija uzsākta degradētās teritorijas rekonstrukcija.

Atbildību pastiprinoši vai mīkstinošie apstākļi vispār nebija vērtēti. Par augstākminēto pārkāpumu ir paredzēts ne tikai naudas sods, bet arī brīdinājums, kas saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 23.panta pirmās daļas 1.punktu arī ir viens no administratīvā soda veidiem. Tādējādi minimālais sods konkrētajā gadījumā bija brīdinājums, līdz ar to iestādei lēmumā vajadzēja norādīt, kāpēc tika piemērots nevis par brīdinājums, bet naudas sods, ko var uzskatīt par procesuālo pārkāpumu.

Atbilstoši Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{6} panta pirmās daļas prasībām lietā noteikts rakstveida tiesvedības process. Sūdzības iesniedzējam un augstākai iestādei tika paziņots par lietas izskatīšanu, norādot termiņu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai un tiesas nolēmuma pieejamības laiku. Tiesā paskaidrojumi vai iebildumi tiesvedības procesam netika saņemti.

Lietā atrodas sekojoši dokumenti/pierādījumi: administratīvā pārkāpuma protokols, fotoattēli, shēma, apskates protokols, policijas darbinieka dienesta ziņojumi, paskaidrojums, informatīvie materiāli (paziņojumi), izdrukas no reģistriem.

Motīvu daļa

Tiesa, izvērtējusi lietas materiālus, secina, ka sūdzība ir noraidāma.

Administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.ZV141627 norādīts, ka 2014.gada 15.jūlijā plkst. 10:03 /pers. A/ novietoja transportlīdzekli Škoda Octavia ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/ Rīgā, /adrese/ publiskajos apstādījumos, un tas nebija saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu. Līdz ar to konstatēta Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.punkta 2.apakšpunkta prasību neievērošana un uzlikts naudas sodu EUR 15 apmērā. Ar augstākas iestādes 2014.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57 35-6 minētais lēmums atstāts negrozīts

Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.punkta 2.apakšpunktā noteikts, ka aizliegts braukt un novietot mehāniskos transportlīdzekļus publiskajos apstādījumos, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Ar lietas materiāliem pierādīts, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai mājas Rīgā, /adrese/iekšpagalma apstādījumu zonā. To apliecina policijas darbinieka dienesta ziņojums, kurā norādīts, ka apstādījumos, kas no brauktuves atdalīti ar paaugstinātu betona apmali, ar četriem riteņiem novietots transportlīdzeklis ar valsts reģistrācijas numura zīmi /TL numurs/.

No lietā esošā apskates protokola, situācijas shēmas un fotoattēliem redzams, ka vieta, kur novietots stāvēšanai transportlīdzeklis, ir publisko apstādījumu zona, tā atrodas māju iekšpagalmā, to klāj zāle, tālāk ir redzami krūmi, koki, to sadala celiņi. Pārbaudot pārkāpuma vietas vizuālo attēlu publiski pieejamā internetvietnē www.google/maps (uzņemšanas laiks 2014 augusts) redzams, ka administratīvā pārkāpuma vieta ir mājas iekšpagalma apstādījumu (zaļā) zona, kura ir norobežota.

Sūdzībā norādītais apstāklis, ka minētajā vietā nekas neliecināja par apstādījumiem, bet reāli tā vieta izskatās kā pamests zemesgabals, neizslēdz pārkāpumu, jo lietā iegūtie pierādījumi apliecina, ka transportlīdzeklis tika novietots stāvēšanai apstadījumu zonā. Savukārt, kā norādījusi sūdzībā tās iesniedzēja, ka vairākus gadus šajā vietā nekādas zaļās zonas nav un šo vietu mājas iedzīvotāji izmanto kā stāvvietu, iespējams, ir veicinājis apstādījumu bojāšanu.

Tiesas ieskatā sūdzības iesniedzējas norādītais apstāklis, ka viņa nezināja, ka tā ir apstādījumu (zaļā) zona, neizslēdz pārkāpuma esamību, jo no fotoattēliem redzams, ka minētā vieta ir norobežota, turklāt apkārt ir redzami apstādījumi. Līdz ar to viņa varēja un viņai vajadzēja zināt, ka minētā vieta ir mājas iekšpagalma apstādījumu (zaļā) zona.

Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.1.apakšpunktā ir definēts apstādījumu jēdziens – apstādījumi – visas ar augiem apaudzētas, dabīgā vai mākslīgā veidā veidotas un koptas teritorijas.

Ārī Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.8 „Sabiedriskās kārtības noteikumi" ir ietverts apstādījumu termins – visas ar augiem apaudzētas un koptas platības, t.i., parki, dārzi, skvēri, bulvāri, alejas u.c., kā arī šim nolūkam paredzētas platības. Apstādījumos var būt koki, krūmi, vīteņaugi, zālieni, puķu stādījumi, ceļi, takas [..]. Savukārt Rīgas domes saistošajos noteikumos Nr.44 „Rīgas iekškvartālu teritorijas aizsardzības noteikumi" definēts termins zaļā zona – sabiedrības ērtību un veselības labā ar stādījumiem vai zālāju apaudzētas un koptas teritorijas.

Rīgas teritorijas plānojumā 2006.-2018.gada stratēģiskās ietekmes uz vidi novērtējumā /*pieejams internetvietnē:* http://www.rdpad.lv/uploads/news/011013/45_Vides_parskats.pdf/ norādīts, ka mūsdienu vidē nozīmīga loma ir apstādījumiem – „dabas pamatnes" komponentam, kas veido saikni starp dabisko un atropogēno vidi, kā arī veic dažādas pilsētvidi stabilizējošas funkcijas. Apstādījumu un dabas teritorijas ir: apstādījumi (parki, skvēri, priekšdārzi, pagalmu apstādījumi, ielu un dzlezceļa joslu apstādījumi, krastmalu joslu apstādījumi), meži, meža parki, īpaši aizsargājamās dabas teritorijas u.c.

Atbilstoši Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi" iekšpagalms ir paredzēts māju iedzīvotāju primāro rekreācijas un saimniecisko vajadzību nodrošināšanai. Rekreācijas vajadzības nodrošina atpūtas vietas, soliņi, rotaļu laukumi, apstādījumi, dzīvnieku pastaigu laiku u.tml.

Līdz ar to redzams, ka pilsētas māju (iekš)pagalmu apstādījumi ir attiecināmi uz pilsētvides aizsargājamiem vides objektiem, kuros atbilstoši Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.punkta 2.apakšpunktam ir aizliegts braukt un novietot mehāniskos transportlīdzekļus, ja tas nav saistīts ar apstādījumu apsaimniekošanu.

Sūdzības iesniedzēja lietā norādījusi, ka minētās mājas pagalmā nav iespēja citur novietot transportlīdzekļus.

Tiesa ieskatā problēma transportlīdzekļu novietošanai pie mājas ir pamats risināt jautājumu par autostāvvietu ierīkošanu vai ceļu satiksmes savādāku organizēšanu pagalmā (lūdzot to izvērtēt attiecīgām institūcijām), bet pats par sevi nevar būt par pamatu normatīvajos aktos noteikto ierobežojumu neievērošanai.

Izvērtējot lietas materiālus, secināms, ka sūdzības iesniedzēja ir pamatoti saukta pie administratīvās atbildības par Rīgas domes saistošo noteikumu Nr.204 „Rīgas pilsētas apstādījumu uzturēšanas un aizsardzības saistošie noteikumi" 7.punkta 2.apakšpunkta prasību neievērošanu.

Atbilstoši minēto noteikumu 36.punktam par šādu pārkāpumu izsaka brīdinājumu vai uzliek naudas sodu fiziskām personām no 10 līdz 350 *euro.*

Sūdzībā norādīts, ka lietā varēja tikt piemērots Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pants un izteikts brīdinājums.

Atbilstoši minētā kodeksa 32.panta otrajai daļai, uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21. panta pirmo daļu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, administratīvā pārkāpuma lietvedību var neuzsākt vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Kā atzīts judikatūrā, administratīvais pārkāpums ir maznozīmīgs, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga. Citiem vārdiem, izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis./*sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā Nr.SKA-15/2009 14.punktu*/.

Sūdzības iesniedzēja norādījusi, ka notikuma vietā „zaļās zonas" rekonstrukcijas projekts jau ir apstiprināts pirms protokola sastādīšanas datuma. Līdz ar to šādā situācijā, kad tuvākajā laikā tiks veikta rekonstrukcija un ar transportlīdzekļa stāvēšanu nekāds zaudējums netiek nodarīts, piemērotais naudas sods ir neadekvāts.

Lietā tika pieprasīta un saņemta informācija no Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcijas, kurā norādīts, ka Rīgā, /adrese/ 2014.gadā ir veikti tikai ceļa seguma atjaunošanas darbi, rekonstrukcijas darbi nav plānoti un nav veikti.

Sūdzības iesniedzējai par konstatēto pārkāpumu piemērots naudas sods EUR 15 apmērā, kas ir pietuvināts soda minimālai robežai.

Sūdzības iesniedzējas atbildību pastiprinoši apstākļi nav konstatēti. Nosakot sodu, tika ņemts vērā apstāklis, ka pārkāpēja sākotnēji sniedza paskaidrojumu, ka lietā fiksētos apstākļus izprot, vēlāk paskaidroja, ka nav zinājusi, ka minētā vietā ir apstādījumu (zaļā) zona. Tiesa ņem vērā apstākli, ka iepriekš sūdzības iesniedzējai šādi pārkāpumi nav konstatēti, tajā pat laikā sūdzībā norādīts, ka transportlīdzekļi minētajā vietā tiek novietoti ilgstoši un mājas iedzīvotāji to izmanto kā stāvvietu. Pārkāpuma vieta ir sūdzības iesniedzējas deklarētās dzīvesvietas mājas iekšpagalms, kas norāda, ka sūdzības iesniedzēja varēja un viņai vajadzēja zināt, ka transportlīdzeklis tiek novietots apstādījumu zonā, kuras mērķis ir nodrošināt iedzīvotājiem tīrāku un zaļāku pilsētvides mikroklimatu.

Ņemot vērā minētos apstākļus, pārkāpums nav vērtējams kā maznozīmīgs. Sods piemērots atbilstoši likuma normām un nodrošina gan samērīguma principa ievērošanu, gan soda funkciju izpildi, kā arī preventīvu funkciju, lai persona turpmāk nepieļautu šādus pārkāpumus.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}panta 2.daļas 1.punktu, 289.^{13}pantu,

nosprieda:

Rīgas domes Administratīvās komisijas 2014.gada 23.septembra lēmumu Nr.D57 35-6 (2014.gada 23.jūlija administratīvā pārkāpuma protokols Nr.ZV141627 un 2014.gada 11.augusta lēmums Nr.D57-IP-14-284) atstāt negrozītu, bet /pers. A/ **sūdzību noraidīt.**

Spriedumu paziņot sūdzības iesniedzējam un iestādei, kuras lēmums ir pārsūdzēts.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 10 (desmit) darba dienu laikā no sprieduma paziņošanas dienas, iesniedzot sūdzību Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Spriedums pieejams 2015.gada 27.martā.

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta trešo daļu dokuments, kas paziņots kā ierakstīts pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Tiesnese S.Groza